

Noregs
vassdrags- og
energidirektorat

Misvær IL
v/Ken Ludvigsen
Vestvatn
8100 MISVÆR

Vår dato: 06 NOV 2012
Vår ref.: 201106035-11 ki/asva
Arkiv: 313
Deres dato: 20.8.2012
Deres ref.:

Saksbehandler:
Asgeir Vagnildhaug
22 95 99 37

Misvær IL - Søknad om uttak av vann fra Ytterrannet til Kunstsnoproduksjon, Bodø kommune, Nordland

Etter en helhetlig vurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Misvær IL tillatelse etter vannressursloven § 8 til uttak av vann fra Ytterrannet til kunstsnoproduksjon. Tillatelsen blir gitt på nærmere fastsatte vilkår.

Bakgrunn

NVE har mottatt en konsesjonssøknad fra Misvær IL, datert 20.8.2012, om tillatelse etter vannressursloven § 8 til vannuttak fra Ytterrannet, samt å kunne regulere vannstanden med inntil 23 cm ved senking. Omsøkte regulering vil ligge mellom HRV på kote 173,00 og LRV på kote 172,77. Formålet med vannuttaket er kunstsnoproduksjon i Vestvatn alpinanlegg.

Misvær IL eier og driver Vestvatn skianlegg, herunder Vestvatn alpinanlegg, som drives på dugnad av lagets medlemmer. Det er størst aktivitet i selve alpinanlegget, og besøkstallet har vært oppe i 21 000 på ett år. Alpinanlegget har en preparert løypetrase på 777 meter, og det foreligger planer om utvidelse både i høydemeter og i antall løypetraseer. Misvær IL har produsert kunstsno i anlegget siden 2003, hvor det i perioden 2003 – 2009 ble tatt ut vann fra Ytterrannet til dette formålet. I disse årene ble det tatt ut mellom 5000 og 8000 m³ vann/år, med maksimal kapasitet på anlegget på 15 l/s. I årene 2009 – 2012 har en av innløpsbekkene, Pollupelva, til Ytterrannet blitt benyttet til vanninntak.

For å kunne produsere den ønskede snømengden som følge av en ev. utvidelse av alpinanlegget, vil det i følge Misvær IL være nødvendig å kunne ut inntil 25 000 m³ vann/år. I planen for utvidelsen er det tatt inn 12 snøkanoner, hvorav 4 mobile, med en total maksimal kapasitet på 61 l/s ligger.

Det omsøkte anlegget er i hovedsak bygd ut. Kum er anlagt på sørvestsiden av Ytterrannet, hvor 2 stk. 20 cm rør fører vann inn i kummen. Fra kum benyttes mateslange med diameter 15 cm over en lengde på ca. 50 meter til pumpecontainer. Pumpecontainer står ved siden av skitrekket, og parallelt med dette går det vannledninger som forgreiner seg til områdene som blir snølagt.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Det ble bedt om en konsesjonspliktavurdering av produksjon av kunstsne til Vestvatn alpinanlegg den 19.11.2010. NVE fattet i brev av 24.1.2011 vedtak om konsesjonsplikt for et vannuttak i Ytterrannet, bl.a. med begrunnelse i behov for å sette vilkår om reguleringshøyder.

Misvær IL hadde en avtale med grunneiere i Ytterrannet om et vannuttak t.o.m. sesongen 2008/2009. Denne avtalen ble ikke fornyet til sesongen 2009/2010, og Misvær IL valgte da å benytte innløpsbekken Pollupelva som vannkilde. NVE har vurdert dette vannuttaket i brev av 6.12.2011, og gitt aksept for et begrenset uttak med forutsetning om minstevannføring ved tilsig.

I forhold til dagens omsøkte vannuttak i Ytterrannet er det oppnådd en grunneieravtale om dette. Denne sier at vannstanden/vanndybden i Ytterrannet ved utløpsbekken ikke skal underskride 10 cm på målestav. Vannuttak og kunstsneproduksjon vil i hovedsak foregå i månedene november og desember.

Ytterrannet inngår i vernet av Lakselva som ble vernet i supplering av Verneplan for vassdrag i 2005. Like nedstrøms Ytterrannet ligger Loddvatnet, et naturreservat og våtmarksområde med rikt fugleliv.

Søknaden inneholder følgende hoveddata fra vassdraget:

Vestvatn snøkanonanlegg, hoveddata		
Tilsig		
Nedbørfelt	km ²	2,0
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	2,522
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	40
Middelvannføring	l/s	80
Alminnelig lavvannføring	l/s	4,0
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	3,5
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	4,0
Vannuttak og magasindata		
Inntak	moh.	173
Uttak, maks	l/s	61
Magasinvolum	mill m ³	0,025
HRV	moh.	173,00
LRV	moh.	172,77

Behandling av søknaden

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt involverte parter for uttalelse. NVE arrangerte en befaring av tiltaket den 24.10.12, hvor flere av grunneierne i området deltok.

I forbindelse med at søknaden har vært sendt på høring, har NVE mottatt 3 uttalelser. Disse er sammenfattet i det følgende:

Bodø kommune mener i brev av 25.9.12 at tiltaket har ingen negative virkninger for miljø eller samfunn, og anbefaler at konsesjonssøknaden innvilges. Bodø kommune ser generelt positivt på tiltak som sikrer driften av alpinbakken.

Fylkesmannen i Nordland skriver i brev av 1.10.12 at våtmarksområdet og naturreservatet Loddvatnet gror igjen, og at hastigheten på denne gjengroingen tyder på at det er en betydelig tilførsel av

næringsstoffer til vassdraget. Fylkesmannen mener at redusert vanntilførsel over tid vil kunne medvirke til gjengroing. Produksjonsperioden (nov-jan) er utenfor planteveksts sesongen og det omsøkte vannuttak vil i hovedsak være begrenset til denne perioden, hvor det normalt er lite tilsig til vassdraget.

Fylkesmannen vurderer av den grunn tiltakets effekt på verneverdiene i Loddvatnet å være moderate. Fylkesmannen mener imidlertid at et nedtappet vann ved starten av vårflommen vil kunne ha en viss flomdempende effekt, og at det bør fastsettes vilkår om at vannuttak ikke kan skje etter en bestemt dato, dette for å sikre et naturlig vannstands nivå i Ytterrannet når vårflommen kommer.

Fylkesmannen uttaler videre at det bør inntas vilkår som åpner for stans av vannuttaket dersom det skulle vise seg at det gir en negativ effekt på Loddvatnet.

Nordland fylkeskommune har i fylkesrådsak 218/12 fattet følgende vedtak: ”

1. *Fylkesrådet anbefaler at det blir gitt konsesjon for vannuttak i Ytterrannet til kunstsnoproduksjon.*
2. *Dersom det gis tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet NVE om å påse at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12 og med vannforskriftens § 12. NVE bes om å ta følgende inn i konsesjonsvilkårene:*
 - a. *Konsesjonsvilkårene må ta hensyn til de viktige naturverdiene i området.*
 - b. *Nordland fylkeskommune viser til tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt dersom en under marknngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3,4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må fylkeskommune v/Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart. Det forutsettes at nevnte pålegg bringes videre til dem som skal utføre arbeidet i marken. ”*

Fra saksfremlegget går det fram at fylkeskommunen mener søknaden er litt uklar på om tiltaket vil medføre tørrlegging av utløpsbekken fra Ytterrannet eller ikke. Fylkesråden mener NVE bør pålegge tiltakshaver et krav om minstevannføring, noe som også vil være i tråd med vannforskriften, samt avtalen tiltakshaver har med grunneiere i området.

NVEs vurdering

NVE avgrensar behandlingen av kunstsnoanlegget etter vannressursloven til selve vannuttaket fra Ytterrannet og installasjoner til og med pumpestasjonen/pumpecontainer. Vannledninger mellom pumpestasjonen og snoekanoner er beskrevet i konsesjonssøknaden. NVE konstaterer at området er regulert til bl.a. spesialområde for skiheistrasé. Hvorvidt en utvidelse av vannledninger o.l. utenfor pumpestasjonen krever en ytterligere behandling er opp til Bodø kommune å avgjøre.

Ingen av høringsinstansene går imot at det blir gitt konsesjon til et vannuttak fra Ytterrannet til kunstsnoproduksjon. Fylkesmannen ønsker at Ytterrannet ikke skal være nedtappet når vårflommen kommer, dette for å unngå flomdemping. Fylkeskommunen mener NVE bør stille vilkår om minstevannføring, da det synes uklart om utløpsbekken går tørr eller ikke.

Ut ifra at det er søkt om konsesjon for en nedtapping på 23 cm i Ytterrannet, er NVE enig i at det synes uklart om utløpsbekken vil gå tørr dersom en slik nedtapping forekommer. Det foreligger imidlertid en avtale med berørte grunneiere om at vannstanden i Ytterrannet ikke skal underskride et nivå på 10 cm angitt på en målestav ved utløpsbekken. I konsesjonssøknaden er det oppgitt at dette nivået gir en minstevannføring på ca. 25 l/s. NVE har fått opplyst at Misvær IL v/Ken Ludvigsen har gjennomført

målinger av vannføring i utløpsbekken på 8-10 steder, og beregnet vannføringsverdier på mellom 21 og 28 l/s når vannstand har vært på 10 cm på målestav. NVE har også fått oversendt loggførte vannstander i perioder ved snøproduksjon i årene 2008-2011. Dataene viser at høyeste vannstand registrert på målestav er 49 cm (27.11.11) og laveste nivå 14 cm (10.2.2009). Det må imidlertid tilføyes at vannuttaket i disse årene har vært noe begrenset i forhold til det som nå er omsøkt, og at selve uttaksstedet har vært i Pollupelva. Logg for vannstander i Ytterrannet viser samtidig at vannstander mellom 15 og 20 cm i stor grad opptrer i aktuelle produksjonsperioder (november-desember), noe som taler for at det er en tilgjengelig vannmengde i forhold til kravet fra grunneiere med vannstand på 10 cm.

Nedtapping av Ytterrannet vil ifølge konsesjonssøknaden kunne skje med inntil 23 cm ved svært lavt tilsig og behov for å legge kunstsno i hele traseen (25 000 m³ vann). Dersom en skal ta utgangspunkt i loggførte vannstander i Ytterrannet er det kun ved ett tilfelle at vannstanden var høy nok til at Ytterrannet kan reguleres ned med 23 cm og hvor tiltakshaver overholder kravet om vannstand på 10 cm nivå på målestav. NVE leser også av konsesjonssøknaden at tiltakshaver forholder seg til kravet fra grunneiere, og vil unngå å produsere kunstsno i perioder med lav vannstand.

Aktuelle produksjonsperioder inntreffer så fort det blir kaldt nok på senhøsten. Vedvarende kulde vil innebære at tilsiget til Ytterrannet blir mindre dag for dag. I et normalt år vil tilsiget øke noe fra august til midten på oktober, før det minker og stabiliserer seg fra desember til midten på april. Ved at produksjonsperioden i det vesentligste skjer i starten på en kuldeperiode mener NVE at det stort sett vil være tilstrekkelig tilsig til Ytterrannet uten at det vil berøre vannstand i nevneverdig grad og dermed heller ikke bidra til tørrlegging av utløpsbekken.

Dersom det skal gis konsesjon til tiltaket mener NVE at det er tilstrekkelig med et vilkår minimumsvannstand, hvor denne innebærer en vanndybde på 10 cm ved utløpstærskel. Dette vil medføre en minstevannføring på ca. 25 l/s noe som oppfyller Nordland fylkeskommunes ønske om minstevannføring. NVE mener også at et krav om minimumsvannstand i produksjonsperioder vil være i tråd med fylkesmannen i Nordland sin uttalelse. En naturlig vannstand i Ytterrannet før vårflommen inntreffer vil trolig være lavere enn 10 cm, da det i lavvannsperioder om vinteren kan opptre vannføringer ned mot 4 l/s i utløpsbekken.

Konsesjonssøknaden har dokumentert naturmangfoldet i og ved Ytterrannet. Det finnes ørret med god kvalitet i vatnet, og prøvofiske har vist at det er normal aldersfordeling og jevn rekruttering. Ifølge DN's Naturbase er Ytterrannet (Middagsvatnet) et viktig viltområde både som jakt/beiteområder og hekkeområde for en rekke våtmarksfugler. Det er bl.a. registrert storlom i vatnet, som er registrert som "nær truet" på norsk rødliste. I Artsdatabanken sin database går det fram at rødlisteartene stær (nær truet), lillagrå rødskivesopp (sårbar) og gulfotvokssopp (nær truet) er registrert i området. Artsdatabanken og Naturbase ble oppsøkt den 30.10.12. Av konsesjonssøknaden fremgår det at også fiskemåke (nær truet) og makrellterne (sårbar) er registrert i Ytterrannet. Samtidig er det listet opp ytterligere rødlistede fuglearter i Loddvatnet som ligger nedstrøms Ytterrannet. NVE konstaterer at det er en rik fuglefauna i tilknytning til Ytterrannet. Loddvatnet ble i 1997 vernet som naturreservat med bakgrunn i rik fuglefauna.

NVE skal vurdere tiltakets virkninger på naturmangfoldet i tråd med naturmangfoldloven (nml). Loven legger føringer for bærekraftig bruk av norsk natur, og blir lagt til grunn når bl.a. NVE vurderer søknader om tiltak i vassdrag. For å kunne oppfylle forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 om bevaring av arter og naturtyper er en avhengig av et godt kunnskapsgrunnlag, jf. nml § 8. NVE mener at konsesjonssøknaden med beskrivelser av naturmangfoldet, høringsuttalelser og NVEs befarings, samt søk på databaser over naturtyper og arter gir et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag i denne saken. NVE legger samtidig til grunn at omfanget av tiltaket er begrenset, hvor fisk, bunndyr og annen næring for ev. våtmarksfugler ikke vil bli berørt slik konsesjonssøknaden er fremstilt. NVE kan heller ikke se at tiltaket

vil ha negative konsekvenser for våtmarksfugler, herunder rødlisteartene storlom, fiskemåke og makrellterne. Kravet om vannstand som sikrer en minste vannføring i utløpsbekken er etter NVEs vurdering også i tråd med nml § 12 om miljøforsvarlige teknikker, og er med på å oppfylle forvaltningsmålene i §§ 4 og 5.

Verneverdier i Lakselva er bl.a. stort biologisk og geologisk mangfold knyttet til vannmiljø, elveløp og geomorfologi. Bl.a. er Loddvatnet som et naturreservat for våtmarksfugler omtalt i verneteksten. NVE kan ikke se at et vannuttak i Ytterrannet berører vernet av Lakselva.

Etter NVEs vurdering vil tiltaket kunne være til god nytte for Misvær IL som eier og driver av Vestvatn alpinanlegg, samt for skiturister både i og utenfor Bodø-regionen. Et kunstsnoedekke vil kunne bidra til at skisesongen utvides noe, hvilket også kan gi grunnlag for flere arbeidsplasser for anleggsdriften.

Konklusjon

Etter en helhetlig vurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Misvær IL tillatelse etter vannressursloven § 8 til uttak av vann fra Ytterrannet til kunstsnoproduksjon. Tillatelsen blir gitt på nærmere fastsatte vilkår.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven:

Post 1:

NVE legger ikke omsøkte regulering med HRV kote 173,00 og LRV kote 172,77 til grunn som vilkår i vassdragskonsesjonen. Etter NVEs vurdering er kravet om en minimumsvannstand som sikrer vannføring i utløpsbekken er et bedre utgangspunkt i denne saken.

- I perioder med vannuttak fra Ytterrannet til kunstsnoproduksjon skal vannstand i Ytterrannet måles og loggføres. Vannstanden i Ytterrannet skal ikke underskride en terskelhøyde på 10 cm angitt på målestav ved utløpsbekken.
- Ved målepunkt for vannstand i Ytterrannet skal det settes opp skilt med opplysninger om den gjeldende bestemmelsen. Dette skal være godt synlig for allmennheten. NVE skal ved godkjenning av detaljplan for tiltaket godkjenne skiltets utforming og plassering.

Post 4:

- Detaljerte planer skal legges fram for NVEs regionkontor i Narvik innen 1.7.2013 for godkjenning. Det gis anledning til å ta i bruk eksisterende anlegg i inneværende sesong, forutsatt at konsesjonæren måler og loggfører vannstand like før, under og etter uttak. Vannstand skal registreres en gang per døgn under en produksjonsperiode.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

For Gry Berg
seksjonssjef

Vedlegg: Vassdragskonsesjon

Kopi: Bodø kommune, Postboks 319, 8001 BODØ
Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10, 8002 BODØ
Nordland fylkeskommune, Fylkeshuset, 8048 BODØ